

15. november 2018

Sagsnr.
2017-0058095

Dokumentnr.
2017-0058095-27

Sagsbehandler
Søren Berg

Tilsynsrapport over anmeldt undervisningstilsyn på Fyrtårnet d.14.11.2018

Tilsynets formål

Tilsynet skal sikre, at undervisningen i dagbehandlingstilbuddet eller anbringelsesstedet står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 1.

Oplysning om institutionen:

A. Navn, skolekode og overenskomstpart på Dagbehandlingstilbud	
Fyrtårnet Skolekode 101 620 Fyrtårnet har haft en undervisningsoverenskomst med Københavns Kommune siden 2001. Sidste reviderede udgave er fra 2013.	
B. Pædagogisk-psykologisk rådgivning:	C. Samarbejdsrelationer med lokale skoler
Københavnske elever betjenes af den sagsansvarlige psykolog fra elevens bopælsområde. Udenbys elever af PPR i Vanløse	Behandlingsskolernes skoler i Vanløse benytter sig af prøveretten på den nærliggende skole Katrinedal. Samarbejdet består bl.a. af sparringsmøder faglærerne imellem omkring prøvefagene, ligesom Skolelederne på Katrinedal skole og Fyrtårnet mødes for at forberede prøverne sammen inden prøveafvikling. Fyrtårnets elever går op til afgangsprøven på Linde Allé, men Katrinedal skole fører tilsyn med prøverne.

Visitation og Tilsyn

Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN nummer
5798009386311

	Katrinedal skole udfærdiger afgangsbviser til Fyrtårnets elever
D. Institutionsbeskrivelse	
<p>Dagbehandlingsskolen Fyrtårnet har indskrevet 41 elever på tilsynsdagen. Fyrtårnet tilrettelægger den faglige undervisning i forhold til den enkeltes behov, og tilsvarende arbejdes der behandlingsmæssigt med den enkelte elevs personlige og sociale udfordringer. Undervisning og behandling foregår i en struktureret hverdag i forudsigelige rammer.</p> <p>Fyrtårnet ligger i Vanløse, med gode transportforbindelser, og de grønne områder ved Damhussøen lige i nærheden. På skolen forefindes idrætsfaciliteter, legepladser og egen svømmehal.</p> <p>Fyrtårnets lokaler er indrettede specielt til målgruppen, med både åbne rum til fællesskab og hjørner til individuel fordybelse.</p> <p>Fyrtårnet har alle faglokaler til rådighed på matriklen.</p> <p>Undervisningen foregår i mindre klasseværelser med højst 8 elever, og skolen har en normering således, at der er 1 voksen pr. 2 elever. Alle medarbejdere har erfaring med elevernes problematikker og videreuddannes løbende. Behandlingen er omdrejningspunktet for elevens trivsel, og den tilrettelægges af elevens faste psykolog i tæt samarbejde med pædagoger og lærere.</p> <p>Der er foruden skoleleder og pædagogisk leder, tilknyttet 3 psykologer til skolen.</p>	
E. Målgruppebeskrivelse:	
<p>Fyrtårnets målgruppe:</p> <p>Fyrtårnets elever er normalt begavede børn med vanskeligheder indenfor autismspektret. Derudover har eleverne side-diagnoser og problematikker, der gør, at de udvikler sig bedst i et særligt tilrettelagt skoletilbud, hvor behandling prioriteres og vægtes højt. En del af eleverne kan have en udadreagerende adfærd.</p> <p>Se mere på http://www.behandlingsskolerne.dk/skoler/autisme/fyrtaarnet/metode-tilgang/</p>	

Personale og undervisning:

A. Beskrivelse af lærere og ledelse
--

Der er på undervisningstilbuddet ansat 11 folkeskolelærere. Det ses, at det undervisende personales kompetencer dækker folkeskolens linjefag bortset fra biologi, religion, musik og fransk. Der er herudover ansat 14 pædagoger.

Lederens navn og funktion samt primære uddannelse:

Leder er pædagoguddannet. Leder på Fyrtårnet siden 1.11.2017.

B. Beskrivelse af undervisningen generelt

Forefindes undervisningsplaner indeholdende undervisningstid

og -forløb:

Ja: X Nej:

Undervises der i fuld fagrække og fuldt timetal:

Ja

Fritagelser for fag, prøver samt lægeerklæringer ved nedsat undervisningstid:

Skolens ledelse er informeret om reglerne forbundet hermed. Undervisningstiden kan for den enkelte specialundervisningselev kun nedsættes, hvis elevens helbred ifølge lægeerklæring ikke tillader gennemførelse af fuld undervisning, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 3.

Udgiften til disse lægeerklæringer afholdes af skolen, og skal til en hver tid være tilgængelige for tilsynet.

Fritagelse for fag

Fritagelse for et eller flere af folkeskolens fag kan ikke træde i stedet for at give en elev relevant støtte, herunder specialundervisning.

Efter bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand kan en elev fritages for undervisning i et fag, hvis en elev har usædvanligt store vanskeligheder i et fag, således at det ikke skønnes hensigtsmæssigt at give eleven specialundervisning i faget. Reglerne om fritagelse for et eller flere af folkeskolens fag - dog ikke dansk og matematik - tager sigte på de situationer, hvor funktionsvanskeligheder på afgørende måde hindrer eleven i at få udbytte af undervisningen i faget. Eleven skal have anden relevant undervisning i de frigjorte timer.

Inden der træffes beslutning om helt at fritage en elev for et fag, bør indholdet i og målet for elevens læring i faget forsøges tilpasset elevens forudsætninger.

Følgende tre betingelser skal være opfyldt:

☐ forældrene skal samtykke til fritagelsen, ☐ afgørelsen skal træffes på baggrund af en aktuell pædagogisk-psykologisk vurdering, ☐ eleven skal have anden undervisning i stedet for det fag, eleven fritages for.
<p>National trivselsmåling:</p> <p>Fyrtårnet har gennemført den nationale trivselsmåling i april 2018.</p>
<p>Nationale test:</p> <p>Fyrtårnet gennemfører alle nationale test.</p>
<p>Folkeskolens 9.-klasseprøver:</p> <p>Fyrtårnet havde 5 elever tilmeldt til folkeskolens prøver maj/juni 2018.</p> <p>De aflagde i gennemsnit 7 ud af de 8 bundne prøver med et karaktergennemsnit på 4,5, hvilket vurderes til at være tilfredsstillende.</p> <p>Alle elever fra 9.klasse i indeværende skoleår påtænkes at aflægge den fulde afgangsprøve, udtræksfagene inklusiv.</p>
<p>Beskrivelse af undervisningsmidler og materialer, herunder it-udstyr:</p> <p>Eleverne har hver deres stationære computer. I alle klasselokaler findes desuden Smartboards.</p> <p>Under tilsynsbesøget blev der i undervisningen anvendt digitale læremidler, som fx Gyldendal.dk, Meebook osv.</p> <p>De benyttede bogsystemer og undervisningsmaterialer på Fyrtårnet vurderes til at være både tidssvarende og varierede.</p>
<p>C. Indhentet materiale før tilsynsbesøg:</p>
<p>Der er indhentet følgende dokumenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oversigt over undervisningspersonalet, herunder lærernes linjefagskompetencer • Oversigt over elever med angivelse af klasse samt skolealder • Skemaer for klasser/ enkelte elever, der evt. undervises i hjemmet • Tre eksempler på elevplaner (ses på dagen i Meebook)

- Evt. fritagelser for fag, nationale test og afgangsprøve for indeværende skoleår
- Standpunktskarakterer for 8-10 klasses elever
- Tre eksempler på undervisningsplaner (ses i Meebook på dagen)
- Liste over afgangselever/ tilmeldte prøver maj/juni 2019

Beskrivelse af forhold for det enkelte barn:

A. Undervisningsstedets notater vedrørende den enkelte

Elevplaner:

Sammenhæng mellem elevens faglige standpunkt, mål og evalueringsmetoder:

Det vurderes, at de fremviste eksempler på elevplaner i Meebook lever op til bekendtgørelsen om digitale elevplaner.

B. Magtanvendelse i forbindelse med undervisningen

Hvordan arbejdes der med området:

Fyrtårnet følger Københavns Kommunes vejledning for brugen af magtanvendelser i folkeskolen.

Konfliktmanualer og afværgestrategier udarbejdes på alle elever hvor dette vurderes relevant.

Alle nyansatte personaler får desuden et kursus på området, hvor Københavns vejledning gennemgås. Alle magtanvendelser gennemgås under supervisionen af de respektive klasser af psykologerne, og der gives konstruktiv feedback i forhold til disse. Fyrtårnet afprøver i indeværende år et nyt system ”Lift it up”, der fx skal registrere magtanvendelsers varighed, tidspunkt for udførelsen på dagen, mønstre omkring dagene – ligesom episoder der afværges via en pædagogisk indsats også får et fokus. Alt sammen for at blive klogere på egen praksis.

Tilsynet er i tæt dialog med Behandlingsskolernes ledelse i forhold til området, og der er afholdt en temadag om gråzoner og dilemmaer på området.

Beskrivelse af tilsynsbesøg:

A. Observationer af undervisningen

08.15-08.40:

Idræt med R-klassen (6-8 klasse).

Fire elever ud af syv (efter elevoversigten) deltager i undervisningen, der forestås af en lærer, (de tre resterende elever undervises i andre fag i klassen, da de bl.a. er påvirkede af tilsynet tilstedeværelse) understøttet af to pædagoger. Eleverne samles midt i gymnastiksalen, og dagens program gennemgås af læreren - ud fra en kridttavle, hvor dette er skrevet op. Det italesættes i forbindelse hermed, at elevernes forløb i bold-basis er ved at være overstået. Der er opsat læringsmål for dagens undervisning på tavlen i salen, fx "jeg kender spilhjulet" og "jeg kan bruge spilhjulet i udvikling af egne spil". Kl.08.25 deles der to hold, og der spilles partibold. Begge pædagoger deltager i spillet, mens læreren instruerer og understøtter. Eleverne synes det er sjovt. Der evalueres lidt undervejs, og spillet ændres lidt ved at der tilføjes kegler og nye regler - fx en ny bold i spillet. Fra oversigten over det undervisende personales kvalifikationer ses det, at læreren er linjefagsuddannet i idræt.

08.40-09.00

Matematik med C-klassen. (6-7.klasse).

Da tilsynet kommer ind, er tre elever til stede sammen med to pædagoger og en linjefagsuddannet matematiklærer. En elev møder lidt senere informeres tilsynet om – og en er syg (der er fem elever i klassen efter oversigten). Eleverne træner frilæsning ses det. Umiddelbart efter ankomsten lyder en Timetimer, og der skiftes aktivitet til Matematik. Eleverne logger på "Supertræneren" (Matematikfessor), og arbejder selvstændigt med egne opgaver ved deres computere. Kl.08.50 møder den fjerde elev frem, og får lidt morgenmad. Undervisningen styres også her af en Timetimer, og programmet for selve dagen er visualiseret på en whiteboardtavle ses det. Programmet for matematikundervisningen er desuden opskrevet op klassens Smartboard med tusch. Det ses desuden, at dagens matematikundervisning udover Supertræneren byder på geometri: polygoner. Der er forberedt et forløb om dette i Meebook, og læringsmål og aktiviteter for forløbet fremgår heri.

09.00-09.45

Dansk med A- klassen. (2-5. klasse).

Der er seks elever i klassen efter oversigten, men på dagen er en elev syg – og en elev er inden lektionen gået fra til en samtale med sin psykolog. De resterende elever deles op i to grupper, og grupperne undervises respektivt af enten en linjefagsuddannet dansklærer og en pædagogpraktikant eller af to pædagoger. I den ene gruppe, hvor tilsynet observerer, præsenterer en lærer

programmet for dansklektionen. Denne handler om oplæsning af - og besvarelser af arbejdsspørgsmål til ”Frøken Ignora bliver milliardær”. Læreren læser først historien op, og eleverne lytter dertil. Efter oplæsningen går eleverne i gang med arbejdsspørgsmål til historien, der ses udleveret i kopi. Eleverne hjælpes i arbejdet af personalet, der bl.a. skriver småsætninger op på tavlen, som eleverne kan bruge i deres egne opgavebesvarelser. Kl.09.37 markerer klassens Timetimer, at undervisningen afsluttes, og elever går til pause.

Det ses, at forløbet i dansk er planlagt i Meebook, men læringsmålene for forløbet italesættes ikke umiddelbart i lektionen.

10.00-10.45

Dansk med S-klassen (7-9.klasse)

6 elever undervises af en linjefagsuddannet dansklærer og en pædagog. Eleverne bedes indledningsvist logge på Meebook ved deres egne arbejdsstationer i et mindre bi-lokale, hvorefter de samles i S-klassens hovedlokale på tre rækker foran klassens Smartboard. Dagens to dansklektioners program og indhold gennemgås her på tavlen af læreren.

Der arbejdes med digt-genren observeres det. Kl. 10.07 er lærergennemgangen færdig, og eleverne går ind ved siden af ved deres arbejdsstationer, hvor de efter instruktionen læser læringsmålene i Meebook. Disse er fx ”jeg ved hvad der kendetegner digtgenren”. Eleverne ser herefter en kort video om lyriske tekster fra Gyldendal.dk, og besvarer derefter opgaver direkte i Meebook – fx omkring, hvad de nu ved om digtgenren, efter at de har set videoen. De besvarede opgaver afleveres herefter elektronisk til læreren direkte i Meebook. Kl.10.26 samles eleverne igen i hovedlokalet, og udleveres et digt ”jeg” af Julie Steen-Knudsen fra 2011, og deles op i to grupper. Her læser en elev digtet højt, hvorefter alle eleverne i gruppen i plenum drøfter, hvem jeg-fortælleren er, og hvad der kendetegner denne – køn, humør osv. Eleverne fremstår trygge og deltagende i undervisningssituationen, og der er en rolig og respektfuld stemning i klassen undervejs.

10.45- 11.10

Gennemgang af Meebook ved en af skolens lærere. Her gennemgås eksempler på undervisningsplaner/forløb – ligesom eksempler på elevplaner gennemgås og kontrolleres. Det ses, at Fyrtårnet generelt har implementeret Meebook på en god og konstruktiv vis – hvilket underbygges af tilsynets observationer fra undervisningen, hvor også eleverne fremstår hjemmevante i platformen.

11.10-11.20

Pause med B. klassen (3-5.klasse). Eleverne er færdige med deres matematiklektion da tilsynet kommer ind. Der spilles Minecraft o.l.

12.15-13.00

Fysik/kemi med M-klassen i Behandlingskolernes fysiklokale. Der deltager fem elever i undervisningen, og de undervises af en lærer med linjefag i faget. Dagens program er skrevet op på en whiteboardtavle, og det fremgår herpå, at dagens emne handler om Det Periodiske system. Der tales grundstoffer, og elektronbaner – hvor det ligeledes beregnes hvor mange elektroner der maksimalt kan være i de respektive baner – og oktetreglen gennemgås via eksempler på tavlen. Dette er meget abstrakt stof, og der er brug for flere gentagelser undervejs. Klasserumsledelsen er dog god, og der kommer rundt om de elever, der ikke helt forstår stoffet, indtil reglen sidder helt fast. Der tales efterfølgende om ædelgasreglen og kovalente bindinger – igen illustreret af en mængde eksempler på tavlen, som eleverne bliver ført igennem individuelt af læreren. Undervisningen foregår som en lærerstyret dialog, og det observeres, at eleverne generelt er meget interesserede i faget.

13.15-15.00

Tilsynsmøde med skolens leder, pædagogiske leder, chefspsykolog og ledende psykolog, samt Behandlingskolernes skolechef.

Tilsynet gennemgår her de pædagogiske observationer fra tilsynet i detaljer, ligesom dagbehandlingsområdets faglige resultater fra maj/juni 2018 gennemgås.

Området med magtanvendelser drøftes ligeledes, idet Fyrtårnets målgruppe er kendetegnet ved bl.a. udadreagerende adfærd. Fyrtårnet udarbejder afværgestrategier for alle relevante elever, og disse tages op på temamøder for personalet således, at alle kender dem. Tilsynet har set tre (relaterede og med elever fra samme klasse) episoder i løbet af dagen – bl.a. en siddende fastholdelse, og det vurderes, at disse blev udført på en skånsom og professionel vis.

Herefter drøfter og gennemgår skole og tilsyn Fyrtårnets forandringsmodel for 2018/19, der berører tre hovedområder: Et kompetenceløft indenfor den læringsmålsstyrede undervisning, hvor målet er, at der skal kunne tydelige læringsmål i alle fag i alle klasser, en styrkelse af skolens profil og implementering af 21st Century skills.

I indeværende skoleår planlægges der med valgfag i skoleskak, friluftsliv og E-sport. Der er ligeledes planlagt forløb i programmering for alle 4.klasser på mindst 15 timer.

Tilsynet:

A. Hvem har foretaget tilsynet
Navn: Søren Berg
Stilling: Tilsynsførende
Kontaktoplysninger: 23 26 38 20
Dato for tilsyn: 14.11.2018
B. Helhedsindtryk
Vurderinger: <p>Jeg finder, at undervisningen på dagbehandlingstilbuddet Fyrtårnet står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jf. folkeskolelovens § 40, stk. 1.</p> <p>Fyrtårnet leverer en faglig undervisning på et tilfredsstillende niveau, og det ses, at en stor procentdel af undervisningen varetages af en linjefagsuddannet lærer i fagene. De faglige resultater er, målgruppen taget i betragtning, tilfredsstillende og eleverne aflægger grundlæggende alle afgangsprøverne.</p> <p>På dagen ses der et stort fokus på den læringsmålstyrede undervisning, og der er generelt en læringsfremmende kultur på Fyrtårnet.</p> <p>Eleverne fremstår glade og trygge ved deres skole og deres undervisere.</p>
Pædagogiske anbefalinger for dagbehandlingstilbuddet: <p>Tilsynet anbefaler Fyrtårnet at linjefagsuddanne en biologilærer gennem BUF-akademi, der betaler deltagerafgiften, idet faget er for komplekst til, at der kan tilegnes en ordentlig undervisningskompetence i faget – fx i forhold til kravet om kendskab til dissektion osv. Det anbefales i øvrigt Fyrtårnets ledelse at overveje at arbejde med de fysiske rammerne i udskolingen, så eleverne langsomt over tid vænnes til en undervisningskontekst der ligner de almene erhvervsuddannelser.</p>
C. Evt. stillede krav til dagbehandlingstilbuddet, og aftaler mellem tilsynsmyndighed og institution
Ingen

Underskrift:

Dato:	Skoleleder af dagbehandlingstilbud:
Kommentarer: Tilsynsrapporten bedes underskrevet af skoleleder og returneret til tilsynsførende samt lægges tilgængeligt på skolens hjemmeside senest 3 uger efter modtagelsen. Det er muligt at vedlægge kommentarer til rapporten. Disse evt. kommentarer indarbejdes ikke i rapporten, men vil fremgå som bilag.	